Aan Algemeen bestuur 3 maart 2025

Adviesnota

		Portefeuillehouder:	
Datum	21 januari 2025	Bestuurlijk	E.W.J. den Hertog
Documentnummer	1865715/ 1865716	WMT	
Projectnummer		Bestuursprogramma	Landelijk gebied
Bijlage(n)	1	Opdrachtgever	

Onderwerp Werkwijze participatie peilbesluiten

Voorstel
Akkoord gaan met de algemene werkwijze voor de participatie voor alle komende peilbesluiten.

Inleiding
Waterschap Vallei en Veluwe heeft de wettelijke verplichting om peilbesluiten op te stellen voor gebieden waar de waterpeilen onder normale omstandigheden kunnen worden gehandhaafd. Binnen de provincie Gelderland moeten peilbesluiten elke 10 jaar worden herzien, terwijl in de provincie Utrecht peilbesluiten altijd actueel moeten zijn. Peilbesluiten moeten altijd afgestemd op functies en belangen. De vaststelling van deze peilbesluiten is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur (AB). Daarnaast bepaalt het AB op grond van de Participatie- en Inspraakverordening Waterschap Vallei en Veluwe 2022 de toepassing, mate en wijze van participatie bij peilbesluiten.

Voor de peilbesluiten Eemland en Arkemheen is al eerder een participatiewerkwijze opgesteld (adviesnota d.d. 13 mei 2024). Deze peilbesluiten bevinden zich in de afrondende fase. Momenteel staan wij aan de start van het peilbesluit Hattem-Oosterwolde-Oldebroek. Dit is aanleiding om de werkwijze rond participatie te stroomlijnen voor alle komende peilbesluiten.

Om toekomstige processen te verbeteren, stellen wij voor om een algemene werkwijze voor participatie voor alle komende reguliere peilbesluiten vast te stellen. Hiermee creëren we een heldere en uniforme werkwijze die voor alle peilbesluiten wordt gehanteerd. Bij peilbesluiten waarbij een aanpassing van de ruimtelijke functies een rol speelt, volgt een startnotitie richting het AB met daarin de wijze van participatie.
Naar aanleiding van de bespreking in de commissie van 3 februari is deze adviesnota en de werkwijze participatie peilbesluiten verrijkt met de waardevolle inbreng vanuit de commissie. Met name door het toevoegen van een schematische weergave van het proces,

het aanvullen van de lijst belanghebbenden, explicieter maken van communicatie in het proces en onderscheid tussen participatie peilbesluit en peilbesluit zelf te verduidelijken.

Beoogd effect
Met deze adviesnota wordt een uniforme werkwijze vastgesteld voor de participatie bij alle komende reguliere peilbesluiten.
Dit biedt:

- **Duidelijkheid en voorspelbaarheid**: Binnen en buiten het waterschap ontstaat inzicht in de werkwijze voor participatie bij peilbesluiten;
- **Efficiëntie**: Door een generieke aanpak participatie peilbesluiten wordt dubbel werk voorkomen, en zijn tijd en middelen beter te benutten;
- **Kwaliteitsverbetering**: Een transparante en eenduidige werkwijze participatie peilbesluiten verhoogt de kwaliteit en consistentie van besluitvorming.

Argumenten
1.1 Wettelijke verplichting:
Peilbesluiten moeten voldoen aan landelijke en provinciale regelgeving en passen binnen de ruimtelijke functies van de gebieden. Een uniforme werkwijze participatie ondersteunt naleving hiervan.

1.2 Voldoen aan beleidskaders en regelgeving:
Met het peilbesluit en bijbehorende werkwijze participatie voldoen we aan de beleidskaders en regelgeving waarover het AB eerder geïnformeerd is of in een eerder stadium heeft vastgesteld.

1.3 Consistentie:
Door een eenduidige werkwijze participatie op te stellen is er voorafgaand aan elk proces helderheid over de scope waarbinnen de participatie plaatsvindt. Dit zorgt voor een betere samenhang tussen peilbesluiten.

1.4 Proces efficiency:
Het vooraf vastleggen van de werkwijze participatie voorkomt dat er bij elk nieuw peilbesluit opnieuw intern een uitgebreide afstemming en interpretatie nodig is.

1.5 Participatie- en Inspraakverordening Waterschap Vallei en Veluwe 2022:
Het Algemeen Bestuur heeft de wettelijke taak om de toepassing, mate en wijze van participatie te bepalen. Een uniforme werkwijze sluit aan bij deze verantwoordelijkheid.

1.6 Voortgang van reeds vastgestelde participatiewerkwijze:
Met de voorgestelde participatiewerkwijze (zie bijlage 1) geven we passend invulling aan de belangen in het gebied en wordt dit tevens geborgd in alle komende peilbesluiten. De voorgestelde werkwijze sluit aan bij ons vastgestelde participatiebeleid, zoals besloten op d.d. 13 mei 2024. De participatie wordt als goed ervaren in de gebieden waar dit tot nu toe is toegepast. Dit geldt zowel intern als voor de belanghebbenden.

1.7 Duidelijkheid voor betrokkenen:
Er wordt geborgd dat bij elk peilbesluit de participatie op eenzefde manier wordt ingezet, zodat er geen verschillen ontstaan tussen peilbesluiten en de manier waarop belanghebbenden meegenomen worden. Met een vaste aanpak weten inwoners, organisaties en andere stakeholders welke mate van participatie zij kunnen verwachten. Dit draagt bij aan transparantie en vertrouwen in het proces.

1.8 Kostenbesparing:
Door een generieke aanpak participatie hoeven participatietrajecten niet telkens opnieuw te worden vormgegeven, wat tijd en middelen bespaart.

Kanttekeningen en risico's
1.1 Afhankelijk van input en processen van derden voor het peilbesluit
Bij het opstellen of herzien van een peilbesluit wordt altijd aangesloten op lopende processen binnen het rijk en de provincie. Dit heeft invloed op de planning, participatie én communicatie van het peilbesluit. Als Waterschap Vallei en Veluwe lopen we mee in deze processen om het zo soepel mogelijk te laten verlopen en om eventuele vertraging tijdig te kunnen melden aan onze opdrachtgever.

1.2 Participatie is geen garantie voor overeenstemming
Het kan voorkomen dat niet alle partijen zich kunnen vinden in het peilbesluit, peilvakindeling of de peilafweging. Partijen houden vast aan hun eigen belang, terwijl er wel een zorgvuldige belangenafweging heeft plaatsgevonden. Door middel van die zorgvuldige belangenafweging, verwachtingsmanagement en evt. schadecompensatie proberen we een compromis te vinden. Binnen het gebiedsproces ligt het instrument "natschade compensatie" nadrukkelijk op tafel als optie.
Besluitvorming over peilbesluiten blijft altijd bij het AB, die daarbij voldoende aandacht besteed moet worden aan gedegen onderbouwing en rekening dient te houden met de diverse functies in de ruimtelijke ordening.

Financiën
Niet van toepassing. Dit wordt bij elk peilbesluit apart vastgesteld.

Fiscale aspecten
Niet van toepassing

Personele consequenties
Niet van toepassing. Dit wordt bij elk peilbesluit apart vastgesteld.

Prioritering
Niet van toepassing.

Juridische aspecten
Voor het peilbesluit is op grond van de Participatie- en inspraakverordening Waterschap Vallei en Veluwe 2022 het AB het bevoegde bestuursorgaan om over de toepassing, mate en wijze van participatie te besluiten. Dit is getoetst door de interne juristen en advocate

van Waterschap Vallei en Veluwe. De werkwijze participatie peilbesluiten is een doorvertaling van de participatief opgestelde Blauwe aanpak Participatie.

Communicatie en participatie
Participatie is, mede met het oog op het vastgestelde participatiebeleid (Blauwe Aanpak Participatie), een belangrijk uitgangspunt in de aanpak om te komen tot de nieuwe peilbesluiten. Het doel, de doelgroep, impact en aard van de opgave en de rol van participatie in het proces is bepalend voor de werkwijze en is in lijn met het beleid vanuit de Blauwe Aanpak Participatie zoals vastgesteld door Waterschap Vallei en Veluwe.

Waterschap Vallei en Veluwe is wettelijk verantwoordelijk voor het peilbesluit en daarmee initiatiefnemer van de participatie. Het waterschap heeft dus de rol van 'presterende overheid', in opdracht van provincie. Het waterschap heeft ook de rol van 'samenwerkende overheid' in de participatie. Belanghebbenden hebben de rol van 'adviseren en toetsen', de inbreng wordt meegenomen in de afweging. Het waterschap maakt uiteindelijk de afweging aan de hand van normen en criteria (beleidskader) en maakt het uiteindelijke besluit. Voor de volledige participatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Communicatie is een belangrijk onderdeel van participatietrajecten. Tijdens het hele proces van het komen tot een peilbesluit hebben we meermaals communicatiemomenten met de omgeving. Dit doen we via nieuwsbrieven, email of gerichte uitnodigingen voor contactmomenten (informatiebijeenkomst, inloopbijeenkomst). Verwachtingsmanagement en terugkoppelen aan participanten worden hierbij nadrukkelijk meegenomen.

Vervolg en Monitoring
De werkwijze voor participatie van alle komende peilbesluiten wordt in deze adviesnota vastgesteld. Vervolgens bestaat er voor het vaststellen van een nieuw peilbesluit een officiële procedure die moet worden gevolgd. De procedure is beschreven in de Participatie- en inspraakverordening Waterschap Vallei en Veluwe 2022. De stappen uit de procedure zijn opgenomen in de hierboven beschreven werkwijze. In onderstaande tabel is de procedure kort samengevat:

	Stap	**Betrokkenen (anders dan eigen personeel)**
1	Opstellen voorontwerp peilbesluit;	Belangengroepen (zie bijlage 1 voor definitie 'belangengroepen')
2	Overleg met belanghebbenden;	Belangengroepen (zie bijlage 1 voor definitie 'belangengroepen')
3	Opstellen en vaststellen ontwerp peilbesluit;	D&H
4	Terinzagelegging van het ontwerp peilbesluit;	Belangengroepen (zie bijlage 1 voor definitie 'belangengroepen')
5	Verwerken eventuele zienswijzen in een Nota van Beantwoording;	
6	Terugkoppeling zienswijzen	Indieners zienswijzen

	Stap	**Betrokkenen (anders dan eigen personeel)**
7	Opstellen en vaststellen definitief peilbesluit, inclusief Nota van Beantwoording en participatieverslag;	D&H en Algemeen Bestuur
7	Akkoord provincie	Provincie
9	Mogelijkheid tot beroepen	Indieners beroep
10	Uitvoering definitief peilbesluit.	

Advies commissie
Dit voorstel als bespreekstuk agenderen voor de algemeen bestuursvergadering van 3 maart 2025. Daarbij is aangegeven dat het wenselijk is om in het voorstel een schematisch overzicht van te betrekken belangengroepen en een stappenplan op te nemen.

Bijlagen
Werkwijze voor participatie

Ondertekening
Dijkgraaf en heemraden

drs. ing. K.A. Blokland
secretaris

mevrouw mr. S.H.M. Ornstein MCPm
dijkgraaf

Besluit
Het geamendeerde voorstel is met algemene stemmen aangenomen.